Бориспільська міська центральна бібліотека

Інформаційний список

У серпні 988 року князь Володимир хрестив киян у річці Почайна — невеличкій притоці Дніпра. Кияни заходили в теплу воду й повторювали молитви священиків, які стояли на березі. Охрестили всіх, а для достовірності князь звелів ще й перевірити всі двори, аби хтось не сховався. Наступним кроком було знищити всіх язичницьких ідолів: деяких порубали, решту – спалили. А фігуру Перуна й узагалі прив'язали до коня й волокли з гори. І хоча християнізація відбулася примусово, проти рішучих дій князя у Києві так ніхто й не повстав.

З одного боку, надто авторитетною була особа самого Володимира, а з другого — вже й на той час у Києві було чимало християн. Володимирове хрещення дослідники називають насправді п'ятим і останнім у Київській Русі. До того спроби принести вчення про Христа на київські пагорби здійснювали Андрій Первозванний, князь Аскольд, просвітителі Кирило та Мефодій, і нарешті княгиня Ольга.

Володимир усвідомлював, що одним хрещенням християнство не впровадиш, тож виділив десяту частину своєї казни, аби звести першу в Київській Русі церкву – Десятинну. Утім, не слід применшувати й політичних мотивів князя. На той час Київська Русь була могутньою державою, що простягалася на тисячі кілометрів.

Так-от втримати землі якраз і мала спільна релігія. А по-друге, відкинувши язичницьких божків, можна було простіше налагодити зв'язок із католицькою Європою. Що й казати, якщо вже син князя Володимира Ярослав Мудрий видаватиме доньку за французького короля.

Після Києва християнство поширилося й в інших містах: Чернігові, Переяславі, Новгороді, Володимир-Волинську. До Москви тоді не дійшло, бо лише перша згадка про це місто з'явилася за півтора століття після хрещення Києва.

Колишній розпусник, який мав 800 наложниць і відзначався гарячим норовом, князь Володимир, увівши християнство, й сам став прикладом смирення: востаннє одружився, відпустив усіх дівчат та зайнявся зведенням храмів.

За такий приклад навернення Ватикан звів у головному храмі святого Петра український вівтар з двома фресками, на яких зображено княгиню Ольгу та князя Володимира з тризубом та Десятинну церкву. Фресок інших царів чи голів держав у серці Ватикану немає.

1. Введение христианства на Руси [Текст] / ред. А.Д.Сухов. – М.: Мысль, 1987. – 302 с. – (Институт философии АН СССР)

   Книга розповідає про історію хрещення Русі, розкриває причини та наслідки цього процесу, показує вплив на культури країни
2. Всеукраїнська науково-практична конференція «Хрещення Київської Руси-України – фундамент духовного розвитку української культури», присвячена 1025-ій річниці хрещення Київської Русі [Текст] : збірник тез / упоряд. Т.Петруша, Л.Мозгова, О.Спис. – Бориспіль: ПП «Люксар», 2013. – 60 с.
3. Грушевський М. З історії релігійної думки на Україні [Текст] / Михайло Грушевський. – К.: Освіта, 1992. – 191 с.

   Видання, починаючи з передісторичних глибин і завершуючи XIX ст., аналізує витоки релігійного світогляду українського народу, висвітлює обставини релігійного життя України у різні історичні періоди, показує роль і місце релігійної ідеології у суспільно-політичному і культурному розвитку. Книга друкується за виданням 1925 року.
4. Дулуман Е.К. Введение христианства на Руси: легенды, события, факты [Текст] / Е.К.Дулуман, А.С.Глушак. – Симферополь: Таврия, 1988. – 184 с.: ил.

   Вчені досліджують передумови введення християнства на Русі, залучаючи велике коло публікацій, в тому числі давньоруські літописи, літературні пам’ятки. В книзі висвітлюються маловідомі сторони життя Давньоруської держави, роль православної церкви в долі народу.
5. Епіфаній (Думенко) митрополит Переяслав-Хмельницький і Білоцерківський. Хрещення Київської Руси-України та виникнення і розвиток церковно-освітніх закладів православної церкви [Текст] / Епіфаній (Дументо) митрополит Переяслав-Хмельницький і Білоцерківський // Всеукраїнська науково-практична конференція «Хрещення Київської Руси-України – фундамент духовного розвитку української культури», присвячена 1025-ій річниці хрещення Київської Русі: збірник тез / упоряд. Т.Петруша, Л.Мозгова, О.Спис. – Бориспіль: ПП «Люксар», 2013. – С.44-50
6. Запровадження християнства на Русі. Історія православ’я [Текст] // Релігієзнавство / за ред. М.М.Заковича. – К.: Вища шк., 2000. – С.52-61

7. Історія релігії в Україні [Текст] : навч. посіб. / за ред. А.М.Колодного, П.Л.Яроцького. – К.: Знання, 1999. – 735 с. – (Вища освіта XXI століття)

   В посібнику викладено історію релігії на українських землях від стародавніх суспільств до наших днів. Один з розділів книги присвячений християнізації Русі-України.

8. Історія релігії в Україні: у 10 т. [Текст] : том 1: Дохристиянські вірування. Прийняття християнства / за ред. проф. Б.Лобовика. – К.: Укр. центр духовної культури, 1996-1998. – 384 с. - Бібліогр.: с.373-382

   Книга започатковує 10-томне видання «Історії релігії в Україні». Перший том присвячений історичній зумовленості і ходу прийняття християнства в Україні-Русі.

9. Історія релігії в Україні: у 10 т. [Текст] : том 2: Українське православ'я / за ред. проф. Б.Лобовика. – К.: Укр. центр духовної культури, 1996-1998. – 376 с. - Бібліогр.: с.361-372

   У другому томі видання висвітлюється стан православ'я в Україні, почавши від введення християнства в Київській Русі до підпорядкування Київської митрополії Московській патріархії (1686).

10. Історія християнської церкви на Україні (релігієзнавчий довідковий нарис) [Текст] / ред. Л.Л.Ващенко. – К.: Наук. думка, 1992. – 103 с.

    В нарисі висвітлюються історичні передумови сучасної релігійної ситуації на Україні. Подано історичний розвиток православної церкви, релігійних криз, пов'язаних з виникненням унії та автокефалії.

11. Как была крещена Русь [Текст]. – М.: Политиздат, 1988. – 383 с.: ил.

    Читачу пропонується розповідь про тяжкий і загадковий період, коли християнство стало офіційною релігією Київської Русі. На широкому фоні історії описані видатні діячі того часу, поданий уривок з «Повести временных лет» та вміщені спеціальні роботи закордонних вчених.

12. Коли хрестили Київську Русь… [Текст] // Шк. б-ка. – 2016. - №6. – С.12

13. Колос В. (протоієрей) Хрещення Київської Руси-України (988) і Свято-Михайлівський золотоверхий монастир [Текст] / Віталій Колос (протоієрей) // Всеукраїнська науково-практична конференція «Хрещення Київської Руси-України – фундамент духовного розвитку української культури», присвячена 1025-ій річниці хрещення Київської Русі: збірник тез / упоряд. Т.Петруша, Л.Мозгова, О.Спис. – Бориспіль: ПП «Люксар», 2013. – С.17-24. – Бібліогр.: с.21-24

14. Кралюк П. Початки християнства в Русі-Україні [Текст] / Петро Кралюк // День. – 2013. – 21-22 черв. (№107-108). – С.6

15. Лозко Г. Хрещення Руси – благодать чи національна трагедія? [Текст] / Галина Лозко // Ринок. Бориспіль. – 2013. – 26 лип. (№29). – С.9

16. На світлому шляху християнства [Текст] // Пенсійний кур'єр. – 2017. – 28 лип. (№30)

17. Православ'я в історії України [Текст] // Історія християнства: курс лекцій / Сергій Головащенко. – К.: Либідь, 1999. – С.212-235

18. Ричка В. Між Римом і Царгородом: Київська Русь і християнська Європа [Текст] / Володимир Ричка // День. -2016. – 15-16 січ. (№4-5). – С.20

19. Річниця хрещення Русі: «царське» та народне святкування [Текст] // Свобода. – 2013. – 107 серп. (№31). – С.3

20. Розквіт держави України Руси: Святий Володимир І Великий (980-1015) [Текст] // Історія України: том 1 / Наталія Полонська-Василенко. – 3-те вид. – К.: Либідь, 1995. – С.110-122

21. Русское зарубежье в год тысячелетия крещения Руси [Текст] / сост. М.Назаров. – М.: изд-во «Столица», 1991. – 464 с.

    До альманаху увійшли найбільш помітні публікації, які з'являлися в рік тисячоліття хрещення Русі на Заході, включено до нього не лише богословські, але й художні й мистецькі нариси зарубіжних спеціалістів та емігрантів.

22. Саган О. Феномен Київського християнства: базові складові ідентифікації [Текст] Олександр Саган // Всеукраїнська науково-практична конференція «Хрещення Київської Руси-України – фундамент духовного розвитку української культури», присвячена 1025-ій річниці хрещення Київської Русі: збірник тез / упоряд. Т.Петруша, Л.Мозгова, О.Спис. – Бориспіль: ПП «Люксар», 2013. – С.9-16

23. Санніков С.В. Популярна історія християнства. Двадцять століть у дорозі [Текст] / С.В.Саннікова. – К.: Самміт-Книга, 2012. – 480 с.: іл.

    Як трапилося, що група малоосвідчених бідняків з окраїни Римської імперії змогла почати релігійний рух, якого додержується кожна третя людина, котра живе на землі? Творча група вирішила просто і чесно розповісти про історію світової релігії. Окрема місце приділено князю Володимиру і християнству у Стародавній Русі.

24. Скляренко С. Володимир [Текст] : роман в двох книгах / Семен Скляренко. – М.: РИПОЛ, 1993. – 560 с.

    В романі описані послідовна і рішуча політика Володимира, який відстоював тверду державну владу і єдність Руської землі, його війни із загарбниками-сусідами, його боротьба з внутрішніми ворогами, його турбота про велич і міць Русі.

25. Тернистий шлях до Бога: сім фактів про хрещення Київської Русі-України [Текст] // Позаклас. час. – 2013. - №11-12. – С.8-9
26. Торба В. 1028-річчя хрещення Руси-України: повернення до коріння [Текст] / Валентин Торба // День. – 2016. – 29-30 лип. (№133-134). – С.14
27. Туманова Т. Боже, нам Україну храни! [Текст] : [Всеукраїнська науково-практична конференція до 1025 річчя хрещення Русі] / Тоня Туманова // Труд. слава. – 2013. – 19 лип. (№92-93). – С.2
28. Хрестоматія тисячоліття хрещення Руси-України [Текст] / гол. ред. Леся Храплива-Щур. – Філядельфія – Торонто: С.К.В.О.Р., 1986. – 319 с.

    В житті кожного народу постають події, які мають великий вплив на його дальший розвиток. Такою подією було для українського народу – його Хрещення. Перше завдання Хрестоматії – поставити обставини прийняття християнства на Русі-Україні Вже сам розгляд історичних подій доказує, що було це хрещення сьогоднішньої України в її столиці Києві, а не хрещення Московії, бож не було тоді ще її ні як народу ні як держави.

29. Хрещення Русі-України [Текст] // Чумацький шлях. – 2013. - №2. – С.2-4
30. Хрещення України [Текст] //Велика історія України від найдавніших часів: том 1 / зладив Микола Голубець. – К.: Глобус, 1993. – С.124-125

31. Христианство и Русь [Текст] : сборник статей / отв. ред. И.Григулевич. – М.: Наука, 1988. – 136. – (Серия «Советское религиоведение»,2. Академия наук СССР)

У збірці зібрані роботи дослідників різних поколінь, присвячені історії християнства з моменту появи цієї релігії та території Давньої Русі.

32. Християнізація Русі [Текст] // Історія України: навч.-метод. посіб. / С.В.Маркова, В.О.Парандій. – К.: МАУП, 2007. – С.35-37
33. Яновська Л. Хто я, навіщо тут народився і з чим звідси відійду? [Текст] : [до 1025-річчя Хрещення Русі] / Людмила Яновська // Уряд. кур'єр. – 2013. – 22 черв. (№112). – С.18

упорядник: бібліограф .Шевченко О.Л.